

lets magnetiske Egenskaber, og først Aar 1898, altsaa for kun 13 Aar siden, begyndte hun sin banebrydende Undersøgelse indenfor Radioaktivitetens Omraade.

Aar 1895 havde Røntgen gjort sin mærkelige Opdagelse af Røntgen- eller X-Straalerne, der, usynlige for det blotte Øje, ejer Evnen til at trænge igennem ellers uigennemtrængelige Materier og ogsaa derefter indvirke paa en Fotografiplade. Aaret efter gjorde Becquerel den Iagttagelse, at det tidligere kendte Stof Uran stadig og under alle Forhold udsendte Straaler af lignende Virkning. Skulde der muligvis findes andet Stof med samme Egenskaber? For at udforske dette, begyndte Mme. Curie sine Undersøgelser, og hun kom til det Resultat, at Uranmineraliet maatte indeholde et Stof, som ejede stor Evne til at udsende Straaler, men som sandsynligvis forekom i saa ringe Mængde, at man ikke før havde lagt Mærke dertil. Dette forekom Pierre Curie saa interessant, at han satte de Undersøgelser, han var i Færd med, til Side, for sammen med sin Hustru at hellige sig til at uddrage denne Substans af Uranmineraliet. Ved de kemiske Separationer de foretog, opdagede de, at Uranen ikke alene indeholdt én men to aktive Bestanddele. Den ene kaldtes efter Mme. Curies Fædreland for Polonium, den anden Radium paa Grund af dets straalende Egenskaber.

I de følgende Aar foretog Parret, mange Undersøgelser, dels hver for sig, dels sammen. Mme. Curie arbejdede specielt paa at rense Radium, som endnu var meget sammenblandet med andre Stoffer. Først 1902 lykkedes det hende at fremstille et Decigram rent Radiumsalt, nemlig Radiumklorid. Man kan forstaa, hvilket uhyre Arbejde, der laa bagved dette Resultat, naar man hører, at hun, for at opnaa dette, som det synes, ubetydelige Kvantum Radium, maatte bearbejde flere Tusind Kilo af Uranstof. Men var Kvantum'et kun lille, var dets Virkninger saa meget større. Man havde her et Stof, som var en Million Gange saa aktivt som Uran. Endvidere fastslog Mme.

Curie Radiums Atomvægt. Disse 2 Arbejder var det vigtigste Indhold af hendes Aar 1903 offentliggjorte Doktordisputats. Læser man en Redegørelse over de Undersøgelser, som Parret Curie udførte i disse Aar, maa man forbavses over den Metode og Energi, hvormed de fuldendte dem. Man ser da ogsaa af den Begejstring, hvormed de gav sig i Lag med det, at her var intet Spørgsmaal om »Leder« og »Medhjælper«, men her arbejdede to store Begavelser med samme brændende videnskabelige Interesse, og det var kun derved, det lykkedes dem at fuldbyrde dette Kæmpearbejde. Ikke heller var de ydre Forhold skikkede til at lette Undersøgelserne. I et Forord til sin Mands nys udgivne Arbejde omtaler Mme. Curie, hvordan de ved deres kemiske Arbejder var henviste til et midlertidigt indrettet Skur med Jordgulv og Glastag, hvor Solen brændte om Sommeren, og hvor de om Vinteren var daarligt beskyttede mod Blæst og Regn. Dog siger hun, at disse Aar var de bedste og lykkeligste i deres Liv, fordi de helt og fuldt fik Lov at hellige sig deres fælles Arbejdsinteresse. Det var i dette Skjul, at Mme. Curie paa grovt tilhugne Borde og Brædder udbredte sine kostbare Radiumspræparater. Hun beskriver ogsaa den Begejstring, der greb dem, naar de undertiden om Aftenen eller Natten traadte ind i deres lille Laboratorium og saa alle deres Radiumspræparater lyse sig i Møde i Mørket. Overordentlig kostbare var disse Undersøgelser, og Penge havde de ikke. Den østrigske Regering havde gratis overladt dem en Del Undersøgelsesmateriale, nogen Understøttelse fik de ogsaa fra det franske Akademi og af private Givere, men alligevel var det svært for dem at faa det til at slaa til. Saa kom i Aaret 1903 Nobelprisen i Fysik, hvoraf de i Forening fik den ene Halvdel, medens den anden tildeltes Uranstraalernes Opdager Becquerel. Herigenem rettedes Frankrigs Opmærksomhed mere paa dem, og det var lige efter Nobelprisens Uddeling, at et særligt Professorat i Radioaktivitet blev oprettet for Pierre Cu-